

Obračun rezultata (po Metodi ukupnih nepotpunih troškova po neto principu)

0. Otvoriti glavnu knjigu I i II stepena¹, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti nastale poslovne promene uvažavajući da se obračun rezultata poslovanja obavlja u skladu sa metodom ukupnih nepotpunih troškova po neto principu.
1. Izvršiti raspored troškova pod pretpostavkom da se na proizvodnju odnosi 70%, a na upravu i prodaju po 15% nastalih troškova.
2. Završeno je 30% proizvodnje. Gotovi proizvodi su uskladišteni.
3. Prodato je na kredit gotovih proizvoda za 50.000 dinara. Cena koštanja prodatih gotovih proizvoda je 25.000 dinara.
4. Poslato je u komisionu prodaju gotovih proizvoda čija je cena koštanja 7.000 dinara. Limitirana prodajna vrednost ovih gotovih proizvoda je 15.000 dinara.
5. Komisionar je poslao obračun o obavljenoj prodaji u kome nas obaveštava da je obavio prodaju po ugovorenoj limitiranoj ceni uz 10% provizije.
6. Popisom zaliha gotovih proizvoda utvrđeno je da se na zalihama nalazi gotovih proizvoda po ceni koštanja od 12.000 dinara. Uzrok neslaganja stvarnog i knjigovodstvenog stanja još uvek nije utvrđen.
7. Naknadnom proverom dokumentacije, utvrđeno je da je uzrok neslaganja stvarnog i knjigovodstvenog stanja neproknjižena predajnica².
8. Izvršiti obračun promene vrednosti zaliha učinaka.
9. Obračunati i proknjižiti periodični rezultat vodeći računa o metodu obračuna rezultata.

Glavna knjiga I stepena

Troškovi materijala		Troškovi amortizacije		Troškovi proizvodnih usluga		Troškovi neproizvodnih usluga	
0) 20.000	20.000 (9a)	0) 7.000	7.000 (9a)	0) 3.000	3.000 (9a)	0) 10.000	10.000 (9a)
20.000	20.000	7.000	7.000	3.000	3.000	10.000	10.000
Troškovi zarada		Ostali rashodi		Finansijski rashodi		Ostali prihodi	
0) 5.000	5.000 (9a)	0) 10.000	10.000 (9a)	0) 4.000	4.000 (9a)	9) 10.000	10.000 (0)
5.000	5.000	10.000	10.000	4.000	4.000	10.000	10.000
Provizija		Gotovi proizvodi		Nedovršena proizvodnja		Aktivirani sopstveni učinci	
9) 7.000	7.000 (0)	0) 30.000	18.000 (8)	0) 10.000		9) 5.000	5.000 (0)
7.000	7.000			8a) 17.500		5.000	5.000
Kupci		Prihodi od prodaje Gotovih proizvoda		Korekcija vrednosti zaliha učinaka		Komisionar iz komisione prodaje	
3) 50.000		9) 63.500	50.000 (3) 13.500 (5)	8) 18.000	17.500 (8a) 500 (9)	5) 13.500	
		63.500	63.500	18.000	18.000		
		Račun dobitka i gubitka		Dobitak			
		9a) 59.000	85.000 (9)		26.000 (9b)		
		9b) 26.000					

¹ Glavna knjiga II stepan se otvara samo u slučaju kada se obračun rezultata vrši po metodi ukupnih troškova.

² Obratiti pažnju na naziv dokumenta. Otpremnica je dokument kojim se potvrđuje da su gotovi proizvodi napustili skladište prodavca, dok Predajnica predstavlja dokument kojim se potvrđuje da je završena proizvodnja gotovih proizvoda i da su predati u magacin.

Dnevnik I stepena

RB	Opis	Iznos	
		Duguje	Potražuje
3.	Kupci Prihodi od prodaje gotovih pr. Za prodane gotove proizvode	50.000	50.000
5.	Komisionar iz komisione prodaje Prihodi od prodaje gotovih pr. Za prodane gotove proizvode	13.500	13.500
8.	Korekcija vrednosti zaliha Gotovi proizvodi Za promenu vrednosti zaliha	18.000	18.000
8a.	Nedovršena proizvodnja Korekcija vrednosti zaliha Za promenu vrednosti zaliha	17.500	17.500
9.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda Aktivirani sopstveni učinci Provizija Ostali prihodi Korekcija vrednosti zaliha Račun dobitka i gubitka Za zaključenje računa prihoda	63.500 5.000 7.000 10.000	500 85.000
9a.	Račun dobitka i gubitka Troškovi materijala Troškovi amortizacije Troškovi zarada Troškovi proizvodnih usluga Troškovi neproizvodnih usluga Finansijski rashodi Ostali rashodi Za zaključenje računa rashoda	59.000	20.000 7.000 5.000 3.000 10.000 4.000 10.000
9b.	Račun dobitka i gubitka Dobitak Za ostvareni dobitak	26.000	26.000

Obračuni

(1) Raspored troškova po vrstama

Troškovi materijala	20.000	45.000 x 70% = 31.500	Troškovi proizvodnje
Troškovi zarada	5.000	45.000 x 15% = 6.750	Troškovi uprave
Troškovi amortizacije	7.000	45.000 x 15% = 6.750	Troškovi prodaje
Troškovi proizvodnih usluga	3.000		
Troškovi neproizvodnih usluga	<u>10.000</u>		
UKUPNO:	45.000		

(8) Obračun promene vrednosti zaliha učinaka

<i>Promena vrednosti gotovih proizvoda</i>	
Krajnje zalihe	12.000 ³
Početne zalihe	30.000 ⁴
Promena	- 18.000

<i>Promena vrednosti nedovršene proizvodnje</i>	
Krajnje zalihe	27.500 ¹
Početne zalihe	10.000 ²
Promena	+ 17.500

³ Uzimaju se podaci iz Glavne knjige II stepena

⁴ Uzimaju se podaci iz Glavne knjige I stepena

Glavna knjiga II stepena

Gotovi proizvodi		Troškovi proizvodnje		Račun preuzimanja		Troškovi uprave	
0) 30.000	25.000 (3a)	0)10.000	12.450 (2)		40.000 (0)	1) 6.750	
2) 12.450	7.000 (4)	1)31.500	1.550 (7)				
6) 1.550							
Troškovi prodaje		Raspored troškova		Troškovi prodatih gotovih proizvoda		Gotovi proizvodi u komisijonu	
1) 6.750			45.000 (1)	3a) 25.000		4) 15.000	15.000 (5a)
				5a) 7.000			
Razlika u ceni gotovih proizvoda		Ostale obaveze					
5a) 8.000	8.000 (4)	7) 1.550	1.550 (6)				
8.000	8.000	1.550	1.550				

Dnevnik II stepena

RB	Opis	Iznos	
		Duguje	Potražuje
0.	Gotovi proizvodi	30.000	
	Troškovi proizvodnje	10.000	
	Račun preuzimanja		40.000
	Za preuzimanje zaliha učinaka		
1.	Troškovi proizvodnje	31.500	
	Troškovi uprave	6.750	
	Troškovi prodaje	6.750	
	Raspored troškova		45.000
	Za raspored troškova		
2.	Gotovi proizvodi	12.450	
	Troškovi proizvodnje		12.450
	Za završetak proizvodnje		
3a.	Troškovi prodatih gotovih proizvoda	25.000	
	Gotovi proizvodi		25.000
	Za cenu koštanja prodatih proizvoda		
4.	Gotovi proizvodi u komisijonu	15.000	
	Gotovi proizvodi		7.000
	Razlika u ceni gotovih proizvoda		8.000
	Za gotove proizvode u komisijonu		
5a.	Troškovi prodatih gotovih proizvoda	7.000	
	Razlika u ceni gotovih proizvoda	8.000	
	Gotovi proizvodi u komisijonu		15.000
	Po obračunu komisijonara		
6.	Gotovi proizvodi	1.550	
	Ostale obaveze		1.550
	Za utvrđeni višak		
7.	Ostale obaveze	1.550	
	Troškovi proizvodnje		1.550
	Za identifikovan uzrok viška		